

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Місцеві фінанси
Викладач	Валерій ПОДПЛЕТНІЙ, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Контактний тел.	+38(050) 757-82-87
Е-mail:	podpletniyv@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська Рік викладання – 2023-2024.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: макроекономіка, фінанси, бюджетна система, фінанси підприємств

1. Мета і завдання дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Місцеві фінанси» є надання знань про сутність і роль місцевих фінансів в економічному і соціальному розвитку адміністративно-територіальних утворень та механізм їх функціонування, формування навичок аналізу забезпеченості органів місцевого самоврядування необхідними фінансовими ресурсами для реалізації функцій та задач у регіонах України.

Завдання вивчення дисципліни:

– ознайомлення з поняттям місцевих фінансів та місцем їх у фінансовій

системі України;

- визначення сутності місцевих бюджетів їх доходів та видатків та їх казначейського виконання;
- формування знань про планування та фінансування видатків місцевих бюджетів, міжбюджетні відносини та їх складові;
- ознайомлення з процедурою програмно – цільового бюджетного планування;
- засвоєння теоретичних основ управління місцевими фінансами та фінансового контролю на місцевому рівні;
- ознайомлення з процедурою фінансового забезпечення об'єктів комунальної власності та основами організації місцевих фінансів у зарубіжних країнах.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Місцеві фінанси» здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- сутність та зміст місцевих фінансів та причини їх виникнення;
- функції місцевих фінансів та їх роль в економічній системі держави;
- основи фінансової автономії місцевих органів влади.

вміти:

- аналізувати діяльність органів місцевого самоврядування щодо формування та використання місцевих бюджетів;
- розробляти прогнози можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів місцевого самоврядування на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги;
- проводити моніторинг виконання регіональних і міжнародних проєктів співробітництва у сфері удосконалення місцевих фінансів, цільових перспективних програм та комплексних заходів, аналіз звітів про виконання планових показників розвитку фінансів регіонів, роботи міжнародних та вітчизняних структур, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей для прийняття виважених рішень;
- розробляти та організовувати заходи щодо орієнтації та вибору доцільних інструментів регуляторного впливу держави та її інституцій на фінансову автономію місцевих органів влади;
- здійснювати оцінку органів місцевого самоуправління всіх рівнів у частині використання інструментів державної регіональної фінансової політики та фінансового вирівнювання;
- вміти оцінити фінансову автономію місцевих органів влади;
- проводити всебічний аналіз інструментів державної регіональної фінансової політики та фінансового вирівнювання.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, зрозуміло пояснювати та презентувати матеріал, працювати в команді;
- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Під час організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: «Положення про організацію освітнього процесу ЦНТУ» <https://cutt.ly/uVQa5xe>; «Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО» <http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>; «Положення про дотримання академічної доброчесності НПП та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» <https://cutt.ly/0VWs29D>; «Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ» <https://cutt.ly/IVWfAfs>.

4. Програма навчальної дисципліни «Місцеві фінанси»

- Тема 1. Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів
- Тема 2. Місцеві бюджети – визначальна ланка місцевих фінансів.
- Тема 3. Формування дохідної бази місцевих бюджетів.
- Тема 4. Система фінансування і виконання видатків місцевих бюджетів.
- Тема 5. Міжбюджетні відносини та їх складові.
- Тема 6. Фінанси підприємств комунального господарства.
- Тема 7. Фінансова діяльність житлово-експлуатаційного комплексу.
- Тема 8. Управління місцевими фінансами в Україні.
- Тема 9. Зарубіжний досвід організації місцевих фінансів.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувачів вищої освіти із засвоєння дисципліни «Євроінтеграція та розвиток фінансів» визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі:

- перший рубіжний контроль – 50 балів;
- другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною шкалою та переводиться в оцінку за національною дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-УІ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>.
2. Возняк Г. В. Бюджетна політика розвитку регіонів України: сучасна парадигма та орієнтири подальших реформ: монографія. НАН України. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», 2016. 520 с.
3. Європейська хартія про місцеве самоврядування від 15.10.1985. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=52493&cat_id=51705
4. Кузькін Є. Ю. Фінансове забезпечення фіскального простору місцевого самоврядування: монографія. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця; 1111 «Технологічний Центр», 2019. 260 с.
5. Місцеві фінанси: підручник / за ред. д.е.н., проф. О. П. Кириленко. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2015. 448 с.
6. Прогнозування розвитку територій. Бюджетне прогнозування: навч. посіб. з компакт-дискком / за заг. наук. ред. М. М. Білинської. К.: К.І.С., 2014. 200 с.
7. Чуйко Н. Г., Владимиров К. М. Місцеві фінанси: навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2021. 352 с

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.